

Informacija o potrebi obezbjedjenja sredstava iz tekuće budžetske rezerve za potrebe kofinansiranja IPARD like projekta za 2018. godinu

I Uvodne informacije

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u saradnji sa Svjetskom bankom i Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori sprovodi EU/IPA projekat izgradnje institucija u poljoprivredi i ruralnom razvoju u Crnoj Gori, tzv. IPARD like projekat koji se finansira uz finansijsku podršku Evropske unije kroz IPA komponentu I – Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija.

Razvojni ciljevi projekta su povećanje iskustva crnogorskih organa u upravljanju sredstvima bespovratne podrške u skladu sa osnovnim pravilima EU Instrumenta za pretpristupnu pomoć za ruralni razvoj i poboljšanje produktivnosti ciljnog broja poljoprivrednih gazdinstava.

Nakon uspješne realizacije IPARD like 1 projekta koji se odnosio na podršku za investicije u poljoprivredna gazdinstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je uz saglasnost Evropske komisije i podršku Svjetske banke, uspjelo da sačuva i iskoristi i sredstva iz 2013. budžetske godine u iznosu od **5. miliona €**, i da ih takodje kroz IPA I komponentu, putem IPARD like 2 projekta, omogući dostupnim za investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda.

Dok je fokus IPARD like 1 projekta bio na pružanju podrške poljoprivrednim gazdinstvima, IPARD like 2 projekat će omogućiti agro preradivačima (malim i velikim), uskladjenost sa zahtjevima EU, posebno u oblasti bezbjednosti hrane.

Projekti IPARD like 1 i IPARD like 2 se finansiraju iz pretpristupnih fondova EU u iznosu od 75%, dok se ostatak u iznosu od 25% kofinansira iz nacionalnih sredstava.

IPARD like projekti predstavljaju pripremne korake koji će crnogorskim poljoprivrednim proizvođačima pomoći da se pripreme za početak implementacije IPARD program, čije sprovođenje je otpočelo krajem 2018. godine.

II Implementacija projekta

U okviru IPARD 1 projekta objavljena su dva javna poziva.

Kroz **IPARD like 1.1** javni poziv realizovano je 205 investicija, ukupne vrijednosti **5.326.154,48 €**, od čega vrijednost podrške iznosi **3.092.681,53 €**. Krajnji rok za realizaciju investicija iz ovog poziva bio je **15. novembar 2017.godine**. Iz ovog poziva preostala je isplata još jednog korisnika, sa podrškom u iznosu od **20.179,36 €**.

U okviru **IPARD like 1.2** javnog poziva realizovane su 142 investicije, čija je ukupna vrijednost **3.387.592,47 €**, od čega je vrijednost podrške **1.967.152,07 €**. Krajnji rok za završetak investicija iz ovog poziva bio je **19. novembar 2017. godine**, do kojeg su korisnici morali podnijeti zahtjeve za isplatu sredstava podrške. Do sada je isplaćeno **74** korisnika sa iznosom podrške od **870.702,30 €**. Preostala je isplata **68** korisnika, sa podrškom u iznosu od **1.096.449,77 €**, a za koje isplata mora biti izvršena najkasnije u roku od **tri mjeseca** od dana podnošenja zahtjeva za isplatu.

U okviru **IPARD like 2** projekta objavljena su dva javna poziva.

Kroz **IPARD like 2.1** javni poziv potpisano je 33 ugovora o grantu ukupne vrijednosti **4.929.344,44 €**, od čega vrijednost podrške iznosi **2.464.672,22 €**. Do sada je realizovano 11 investicija ukupne vrijednosti **1.643.547,46 €**, sa iznosom podrške od **821.773,74 €**. Isplaćeno je 6 korisnika sa podrškom od **435.243,45 €**, a podrška za 5 korisnika za koje isplata nije izvršena, iznosi **386.530,29 €**. Krajnji rok za realizaciju investicija po ovom javnom pozivu je **04.april 2018. godine**, do kada se očekuje realizacija još **18** projekata, čija vrijednost investicija iznosi **2.654.033,22 €** a potencijalni iznos podrške **1.327.016,61 €**. Isplata sredstava korisnicima iz ovog poziva se mora izvršiti najkasnije u roku od **šest mjeseci** od dana podnešenog zahtjeva za isplatu. Ugovori sa 4 aplikanta su raskinuti zato što nijesu podnijeli zahtjeve za produženje roka investicije.

Kroz **IPARD 2.2** poziv je potpisano **32** ugovora o grantu ukupne vrijednosti **4.246.566,18. €**, od čega je iznos podrške **2.123.283,09. €**. Ugovori su potpisani **30. avgusta 2017. godine** a krajnji rok za realizaciju investicija iz ovog poziva je **4. april 2018. godine**. Isplata korisnicima iz ovog poziva se mora izvršiti najkasnije u roku od **šest mjeseci** od dana podnešenog zahtjeva za isplatu.

U toku je trajanje objave 2.3 IPARD like javnog poziva, za koji su opredijeljena sredstva u visini od **1 mil. €** (EU u iznosu od 750.000 i NCo u iznosu od 250.000), a po osnovu kojeg će se isplata vršiti u narednoj godini.

III Finansijski sporazum

Finansijskim sporazumom između Vlade Crne Gore i Evropske unije, koju predstavlja Evropska komisija i Nacionalnim programom za Crnu Goru za komponentu I – Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija u okviru Instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA), Crna Gora se obavezala na kofinansiranje ovog projekta.

Zakonom o budžetu za 2018. godinu, na programu Agencije za plaćanje planirano je **500.000,00 €** za kofinansiranje gore navedenog sporazuma.

Za pristigle zahtjeve za isplatu iz Ipard like 1 poziva - (1 zahtjev) i Ipard LIKE 1.2 poziva (68 zahtjeva), koji moraju biti isplaćeni do 20. februara 2018. godine, potreban iznos sredstava je **1.116.629,13 €**.

Za IPARD 1.2 javni poziv, sredstva iz EU su limitirana (potpisani su ugovori na osnovu svih odobrenih projekata – čime je prekoračen iznos doprinosa EU sredstava), pa se za taj iznos prekoračenog limita iz EU dijela, isplata projekata mora izvršiti na teret Budžeta.

Iz IPARD like 2.1 poziva nije isplaćeno 5 korisnika koji su podnijeli zahtjeve za isplatu, sa iznosom od **386.530,29 €**, od čega je iznos kofinansiranja **96.632,57 €**.

Iznos podrške za preostalih 18 projekata iz ovog javnog poziva je **1.327.016,61 €**, od čega kofinansiranje čini **331.754,15 €**.

Iz IPARD 2.2 javnog i poziva, treba da se realizuju 32 projekta, na osnovu kojih podrška treba da bude **2.123.283,09 €**, od čega je iznos kofinansiranja **530.820,77 €**. Za projekte iz IPARD 2 javnog poziva, doprinos sredstava iz EU je raspoloživ, pa se iz Budžeta plaća samo iznos predviđen za kofinansiranje.

S obzirom na iznos preostalih sredstava iz EU doprinosa **za IPARD like 1 poziv, (cca 402.000 €)** i iznos sredstava predviđenih u Budžetu za 2018. godinu (**500.000 € za kofinansiranje IPARD 1 i IPARD 2**), kao i na to, da su preostale obaveze prema korisnicima koji su realizovali investicije i obaveze koje predstoje za projekte koji treba da se realizuju, a moraju i biti isplaćeni u 2018. godini, stvorila se potreba za obezbeđivanjem dodatnih budžetskih sredstava za potrebe kofinansiranja ovih projekata, kako bi se nastavilo sa ispunjavanjem obaveza iz navedenih sporazuma.

Na osnovu svega navedenog, iznos sredstava koja će biti potreban iz dodatnih budžetskih sredstava, ukoliko se realizuju svi projekti je cca 1.200.000 €, ali iznos koji je u ovom momentu neophodan za nesmetanu realizaciju IPARD like projekta je **500.000,00 €**.